



DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Prop. 37 S

(2009–2010)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Om endringer i statsbudsjettet for 2009 under Helse- og omsorgsdepartementet

*Tilråding fra Helse- og omsorgsdepartementet av 13. november 2009,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Innledning

Helse- og omsorgsdepartementet legger med dette fram forslag om endringer av bevilgningene under enkelte kapitler på statsbudsjettet for 2009. Under programområde 10, Helse og omsorg, fremmes det forslag om å sette ned utgiftene med 335,7 mill. kroner. Inntektene foreslås økt med 30,5 mill. kroner. Under programområde 30, Stønad ved helsetjenester, fremmes det på grunnlag av nye anslag forslag om å sette ned utgiftene med 360,7 mill. kroner.

2 Forslag til endringer av bevilgningene under enkelte kapitler

Kap. 700 Helse- og omsorgsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Stoltenbergutvalget

Regjeringen utnevnte i mars 2009 et offentlig utvalg (Stoltenbergutvalget) som skal vurdere hvordan de mest hjelpetrengende rusmiddelavhengige kan få bedre hjelp. Utvalget skal levere sin innstilling våren 2010.

Bevilgningen foreslås satt opp med 1,5 mill. kroner til å dekke utvalgsarbeidet.

Post 95 Kapitalinnskudd

Nordisk Institutt for Odontologiske Materialer

Ministerrådet for helse- og sosialpolitikk har besluttet at Nordisk Institutt for Odontologiske Materialer (NIOM) skal omdannes til et nordisk samarbeidsorgan, organisert som datterselskap under UniRand AS ved Universitetet i Oslo, med virkning fra januar 2010, jf. omtale i Prop. 1 S (2009-2010) under kap. 770, post 70. Beslutningen innebærer at NIOM blir et norsk statsaksjeselskap, basert på en samarbeidsavtale med Nordisk Ministerråd, Helse- og omsorgsdepartementet og UniRand AS. NIOM AS skal ha en aksjekapital på 100 000 kroner, hvor Helse- og omsorgsdepartementet eier 49 pst. av aksekapitalen. I tillegg skal Helse- og omsorgsdepartementet bidra med 49 pst. til et overkursfond på 6 000 kroner.

Bevilgningen foreslås satt opp med 52 000 kroner.

Kap. 703 Internasjonalt samarbeid

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Kontingent til EFSA skal ikke betales i 2009 fordi EUs matlov enda ikke er inntatt i EØS-avtalen. Iso-

lert sett gir dette en innsparing på 12 mill. kroner. Samtidig har andre kontingenter økt mer enn det som er lagt til grunn i budsjettet for 2009. Samlet foreslås derfor bevilgningen satt ned med 2,4 mill. kroner.

Kap. 710 Nasjonalt folkehelseinstitutt

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det vises til Prop. 2 S (2009-2010) Endringer i statsbudsjettet for 2009 under Helse- og omsorgsdepartementet for å dekke ekstraordinære utgifter som følge av ny influensa A (H1N1) med forslag om økt bevilgning i 2009. Under kap. 710, post 21 er det fremmet forslag om å sette opp bevilgningen med 495 mill. kroner, hvorav 452 mill. kroner er knyttet til utgifter til vaksinen i 2009. Det er lagt til grunn at resterende utgifter til vaksinen, 206 mill. kroner, dekkes i 2010, jf. Prop. 1 S (2009-2010) Helse- og omsorgsdepartementet.

Det er ingen vesentlig endringer i den foreløpige leveringsplan, men det er likevel en viss usikkerhet om hvor mye som blir levert inneværende år, og som forfaller til betaling i 2009. Det foreslås derfor at bevilgningen under post 21 Spesielle driftsutgifter, tilføyes stikkordet «*kan overføres*» i 2009, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 715 Statens strålevern

Post 01 Driftsutgifter

Konsesjonsbehandlingsgebyr

Statens strålevern skal etter lov om atomenergi-virksomhet av 12. mai 1972 nr. 28 § 10 forberede og avgi innstilling om alle søknader om konsesjon og løyve i henhold til loven, samt føre tilsyn med at konsesjonsvilkårene oppfylles. Ved kongelig resolusjon av 19. mai 2000 fikk daværende Sosial- og helsedepartementet delegert myndighet til å innføre og fastsette tilsynsavgift og konsesjonsgebyr for behandling av konsesjonssøknad etter atomenergilovent.

I forbindelse med å ha tildelt Institutt for energiteknikk (IFE) ny konsesjon til videre drift av IFEs atomanlegg i Himdalen, Kjeller og Halden, har Statens strålevern dokumentert utgifter på 2 mill. kroner knyttet til arbeid med konsesjonssøknadene. Konsesjonsbehandlingen har ført til et merarbeid utover ordinert tilsyn for Statens strålevern. IFE fikk ved kgl.res. fornyede konsesjoner for videre drift av alle tre anleggene. I konsesjonen ble det gitt nærmere krav til fortsatt drift ved anleggene. Bevilgningen foreslås satt opp med 2 mill. kroner.

Kap. 718 Alkohol og narkotika

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det er et forventet mindreforbruk på posten i 2009 og bevilgningen foreslås satt ned med 1,1 mill. kroner.

Kap. 719 Folkehelse

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Enkelte tiltak er utsatt på området mattrygghet og ernæring. Bevilgningen foreslås satt ned med 0,6 mill. kroner.

Post 70 Hivforebygging, smittevern mv.

Det er et mindreforbruk på posten, og bevilgningen foreslås satt ned med 0,3 mill. kroner.

Kap. 720 Helsedirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Ansvar for helserefusjonsområdet ble overført fra Arbeids- og velferdsdirektoratet (NAV) til Helsedirektoratet fra 1. januar 2009. I statsbudsjettet for 2009 ble det overført 340 mill. kroner til Helsedirektoratet. Overføringen omfattet ikke ressurser knyttet til forvaltning av frikortordningene (tak 1 og tak 2), eller ressurser relatert til tjenesteavtalene mellom NAV og Helsedirektoratet.

STIHL – administrative støtteprosesser for HELFO

Ved inngåelse av tjenesteavtalene mellom NAV og Helsedirektoratet i 2008 ble det forutsatt at NAV (NDU) skulle utføre de ordinære drifts- og støttefunksjoner knyttet til drift av HELFO som etat ut 2009. Samtidig ble det etablert et prosjekt mellom Helsedirektoratet og NAV som skulle gjøre det mulig for Helsedirektoratet å overta disse funksjonene i 2010. Kostnadene til å etablere de nødvendige systemer (forkortet til STIHL) skulle Helsedirektoratet selv dekke.

HELFO er en meget omfattende virksomhet som i 2010 vil ha nærmere 600 ansatte fordelt på 6 hovedkontorer og 32 fjernarbeidsplasser. Det medfører en omfattende teknisk infrastruktur. Videre stilles det generelt meget høye sikkerhetskrav til løsningene som følge av behandling av sensitive data. Da fagsystemene som benyttes til å forvalte bevilgningene under Programområde 30 Stønad ved helsetjenester, totalt om lag 22 mrd. kroner, fortsatt skal være i NAV, krever det etablering av kompliserte arbeidsflater mellom systemene.

Prosjektet er utfordrende på IT-siden og ressurskrevende for Helsedirektoratet. Det fremmes derfor forslag om økt bevilgning på 6 mill. kroner.

Tjenesteavtalene

Den økonomiske rammen for de tjenestene som NAV skal levere Helsedirektoratet har i henhold til tjenesteavtalene en årlig verdi på nærmere 100 mill. kroner. Det foreslås å overføre 8,8 mill. kroner til Helsedirektoratet fra NAV til dekning av funksjoner som er regulert av tjenesteavtalene. Ressursene er knyttet til administrative oppgaver, analysefunksjoner, stabsfunksjoner i Helsedirektoratet mv.

Frikortforvaltning

Det er inngått en avtale mellom Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet om overføring av årsverk og ressurser knyttet til forvaltning av frikortordningene. De budsjettmessige konsekvenser for 2010 er fulgt opp i Prop. 1 S (2009-2010). Det foreslås en rammeoverføring fra Arbeids- og velferdsdirektoratet til Helsedirektoratet på 3,65 mill. kroner.

Samlet budsjettforslag for Helsedirektoratet

Samlet foreslås bevilgningen satt opp med 18,45 mill. kroner i 2009.

Kap. 722 Norsk pasientskadeerstatning

Post 01 Driftsutgifter

I statsbudsjettet for 2009 ble det avsatt 2,5 mill. kroner til NPEs virksomhet knyttet til private helseaktører. Utgiftene finansieres gjennom en tilsvarende overføring fra fondet for privat sektor i Norges Bank.

I årets åtte første måneder har NPE brukt 4-5 årsverk til implementerings-/oppstartsarbeid, arbeid med systemløsninger og fakturering av tilskudd relatert til privat sektor. Systemløsningen for administrasjon av privat sektor har generert et betydelig merforbruk og har involvert opprettelse av en webportal, installasjon og tilpasning av et forsikringssystem, tilpasning av infrastruktur og integrasjon med saksbehandlingssystemet. IKT-kostnadene knyttet til privat sektor utgjør hittil 3,4 mill. kroner. NPE har i tillegg hatt kostnader til annonsekampanjer, spesifikk medisinsk/juridisk opplæring knyttet til håndtering av saker fra privat sektor og konsulenttjenester knyttet til kollektivavtaler.

For året som helhet forventes de samlede administrative kostnadene knyttet til privat sektor å utgjøre om lag 7 mill. kroner, tilsvarende et merforbruk på 4,5 mill. kroner i forhold til budsjettet beløp på 2,5 mill. kroner. Det foreslås en økning av driftsrammen med 4,5 mill. kroner mot tilsva-

rende overføring fra fondet i Norges Bank, se kap. 3722.

Kap. 724 Helsepersonell og tilskudd til personelltiltak

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås satt ned med 1,4 mill. kroner som følge av mindreforbruk på posten i 2009.

Post 21 Forsøk og utvikling i primærhelsetjenesten

Grunnet forventet mindreforbruk foreslås bevilgningen satt ned med 0,2 mill. kroner.

Post 61 Tilskudd til turnustjenesten

Utgifter til administrasjon, reise og flytting for turnuskandidater er lavere enn ventet. I tillegg er utvikling og utprøving av ordning for gruppebasert veiledning i sykehus fortsatt under planlegging og utgiftene dermed forsinket. Bevilgningen foreslås satt ned med 6 mill. kroner.

Post 71 Tilskudd til Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap

Norges utgifter til bl.a. Nordiska Högskolan för Folkhälsovetenskap er lavere enn forventet på grunn av gunstig valutakurs. Bevilgningen foreslås satt ned med 0,5 mill. kroner.

Kap. 726 Habilitering, rehabilitering og tiltak for rusmiddelavhengige

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det er et mindreforbruk på posten på 3 mill. kroner. Bevilgningen foreslås satt ned med 3 mill. kroner.

Post 71 Kjøp av opptrening og helsetjenester

For 2008 viser statsregnskapet et mindreforbruk på 23,6 mill. kroner knyttet til kjøp av helsetjenester i regi av NAV for å motvirke lettere psykiske og sammensatte lidelser. Beløpet er overført til 2009.

Ordningen for kjøp av helsetjenester for å motvirke lettere psykiske og sammensatte lidelser med formål å redusere sykefraværet administreres av Arbeids- og velferdsetaten. På denne bakgrunn er bevilgningene fra og med 2009 bevilget over budsjettet til Arbeids- og inkluderingsdepartementet, kap. 605, post 70 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester.

Bevilgningen foreslås satt ned med 23,6 mill. kroner. Det vises til Prop. 42 S (2009-2010) med forslag om å sette opp bevilgningen under kap. 605, post 70, med 23,6 mill. kroner.

Kap.727 Tannhelsetjenesten*Post 21 Forsøk og utvikling i tannhelsetjenesten*

Grunnet forventet mindreforbruk foreslås bevilgningen satt ned med 0,8 mill. kroner.

Kap. 728 Forsøk og utvikling mv.*Post 21 Spesielle driftutgifter*

Styret i Sykehuset i Vestfold HF vedtok i 2007 å samle den døgnbaserte akuttvirksomheten i Vestfold ved Tønsberg sykehus. Den døgnbaserte akuttvirksomheten ved Sykehuset i Larvik ble utviklet i 2008. Sykehuset Vestfold HF og Larvik kommune har etablert et samhandlingsprosjekt i forbindelse med nedleggelsen av akuttfunksjonen. Prosjektets målsetning er å utvikle en behandlingsskjede for pasienter som kan behandles i primærhelsetjenesten i stedet for på sykehus gjennom bruk av ambulante team, observasjonssenger i legevakt og fokus på spesialisthelsetjenestens undervisnings- og veiledningsplikt når det gjelder kompetanseoverføring. Det foreslås bevilget 1 mill. kroner til prosjektet.

Bevilgningen til andre formål foreslås satt ned med 0,4 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen satt opp med 0,6 mill. kroner.

Kap. 729 Annen helsetjeneste*Post 01 Driftsutgifter*

Klagenemnda for behandling i utlandet og Preimplantasjonsdiagnostikknemnda forventer en innsparing på 0,8 mill. kroner i 2009. Det foreslås å sette ned bevilgningen tilsvarende.

Kap. 732 Regionale helseforetak*Post 21 Forsøk og utvikling i sykehussektoren*

Det er et mindrebehov på posten tilsvarende 1,2 mill. kroner, knyttet til enkelte prosjekter. Bevilgningen foreslås satt ned med 1,2 mill. kroner.

Post 70 Tilskudd til helseforetakene

Det er et forventet mindreforbruk i 2009 og bevilgningen foreslås satt ned med 1,9 mill. kroner.

Pensjoner til private

Gjennom Stortingets vedtak i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 59 (2007-2008), jf. Innst. S. nr. 270 (2007-2008), ble det bevilget 320 mill. kroner til dekning av økte pensjonskostnader for private helseinstitusjoner med drifts- eller

kjøpsavtale med regionale helseforetak. Bevilgningen er videreført i budsjettet for 2009.

Overføringene til de regionale helseforetakene bør i størst mulig grad skje gjennom det ordinære inntektssystemet og ikke gjennom øremerkede tildelinger, og de regionale helseforetakene må i utgangspunktet håndtere alle kostnader knyttet til avtaler med private på linje med andre kostnader innenfor sine økonomiske rammer. Helse- og omsorgsdepartementet vil derfor fordele bevilgningen på 320 mill. kroner i 2009 mellom de regionale helseforetakene etter følgende fordeling:

- 174,4 mill. kroner til Helse Sør-Øst RHF
- 59,5 mill. kroner til Helse Vest RHF
- 45,4 mill. kroner til Helse Midt-Norge RHF
- 40,7 mill. kroner til Helse Nord RHF

*Post 76 Innsatsstyrt finansiering av sykehus**Avregningen for 2008*

Helsedirektoratet har på bakgrunn av analyser gjennomført av Avregningsutvalget anbefalt at det foretas et trekk på til sammen 3 mill. kroner for 2008. Utover dette viser kvalitetssikring av det endelige avregningsgrunnlaget for 2008 at det er utbetalt 85,4 mill. kroner for mye i akontoutbetalinger i 2008. Dette skyldes at aktivitetsveksten i 2008 ble lavere enn antatt. Samlet sett innebærer avregningen for 2008 en mindretbetaling på 88,4 mill. kroner for 2008. Mindretbetalingen på 88,4 mill. kroner avregnes mot akontoutbetalingene til de regionale helseforetakene i 2009.

Aktivitet 2009

I saldert budsjett 2009 ble det lagt til rette for en aktivitetsvekst på 1,5 pst. fra 2008 til 2009 med utgangspunkt i anslag for 2008 basert på aktivitets-tall per første tertial. På dette tidspunkt ble aktivitetsveksten i 2008 anslått til å være 1,2 pst. høyere enn forutsatt vekst på 1,5 pst. i saldert budsjett 2008. Endelig aktivitet i 2008 ble imidlertid som forutsatt i saldert budsjett for 2008, dvs. 1,5 pst. Budsjettet for 2009 legger derfor til rette for en aktivitetsvekst på 2,7 pst. fra faktisk nivå i 2008 til 2009.

Basert på aktivitetstall per andre tertial 2009 indikerer prognosen for hele 2009 en vekst i aktiviteten på nasjonalt nivå på om lag 1,5 pst. sammenliknet med 2008-nivået. Dette er i tråd med prognosen for hele 2009 basert på første tertial 2009, jf. Prop. 1 S (2009-2010). Bevilgningen i 2009 kan reduseres med 276,3 mill. kroner som følge av at den tar høyde for en antatt aktivitetsvekst i 2008 som ikke ble oppfylt.

Tar en hensyn til avregningen for 2008, tilsier prognosen for aktivitet for hele 2009 en reduksjon i bevilgningen under post 76 på 364,7 mill. kroner i 2009. Bevilgningen foreslås redusert med 364,7 mill. kroner.

Post 77 Refusjon poliklinisk virksomhet ved sykehus mv.

Prognosen for 2009 basert på aktivitetstall for perioden januar til september 2009 indikerer at utbetalingene i 2009 vil bli om lag 138 mill. kroner høyere enn det som var lagt til grunn i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås satt opp med 138 mill. kroner.

Post 83 Opptreksrenter for lån fom. 2008

Som en følge av endrede rentebetingelser foreslås posten satt ned med 57 mill. kroner fra 120 mill. kroner til 63 mill. kroner.

Post 91 Opptreksrenter for lån tom. 2007

Som en følge av endrede rentebetingelser foreslås posten satt ned med 42 mill. kroner fra 90 mill. kroner til 48 mill. kroner.

Kap. 742 Kontrollkommisjonene og andre utgifter under psykisk helsevern

Post 70 Tilskudd

Posten dekker utgifter til gjennomføring av tvungent psykisk helsevern for pasienter som ikke har bosted i riket. Spesialisthelsetjenesteloven § 5-3 regulerer dekning av utgifter for disse pasientene.

Kap. 2711 Spesialisthelsetjenester mv.

Post	Regnskap 2008	Budsjett 2009	Anslag 2009	Mer-/mindreutg.	mill. kr.
70 Refusjon spesialisthjelp	1 156,0	1 264,1	1 300,0		35,9
71 Refusjon psykologhjelp	167,8	182,0	180,0		-2,0
72 Refusjon tannlegehjelp	1 159,8	1 320,0	1 290,0		-30,0
76 Private laboratorier og røntgeninstitut	350,0	369,0	375,0		6,0
I alt					9,9

Post 70 Refusjon spesialisthjelp

Per 30. september 2009 var utgiftene til refusjon for spesialisthjelp 16,4 pst. høyere enn på tilsvarende tidspunkt i 2008. Dette har sammenheng med takstoppjøret i 2008 samt at det har vært noe volumvekst i tjenesten. Refusjonstakstene er redusert

Med mindre pasienten er trygdet etter folketrygdloven eller er stønadsberettiget i henhold til gjensidig avtale med annen stat, skal vedkommende i utgangspunktet dekke utgiftene selv. Dersom pasienten ikke kan dekke utgiftene selv, skal de dekkes av helseinstitusjonen. Ved tvungent psykisk helsevern skal imidlertid utgiftene dekkes av staten ved Helse- og omsorgsdepartementet, og ikke helseinstitusjonen.

Utgiftene til tvungent psykisk helsevern for utenlandske statsborgere er 5,3 mill. kroner høyere enn det er budsjettmessig dekning for i 2009. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen over kap. 742, post 70 med 5,3 mill. kroner.

Kap. 751 Apotekvesenet og legemiddelfaglige tiltak

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det er et mindreforbruk på posten, og bevilgningen foreslås satt ned med 0,4 mill. kroner.

Kap. 760 Utredningsvirksomhet mv.

Post 70 tilskudd

Bevilgningen foreslås satt ned med 0,7 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert til andre prioriterte tiltak.

Kap. 761 Tilskudd forvaltet av Helsedirektoratet

Post 71 Tilskudd til frivillig arbeid

Som følge av et antatt merforbruk på posten, foreslås bevilgningen satt opp med 2,5 mill. kroner.

som følge av egenandelsjusteringen på 5 pst. fra 1. juli 2009. Det vises for øvrig til omtale av takstoppjøret under kap. 2755, post 70. Utgiftene for 2009 anslås til 1 300 mill. kroner, som er noe høyere enn forutsatt. Bevilgningen foreslås satt opp med 35,9 mill. kroner.

Post 71 Refusjon psykologhjelp

Forhandlingene mellom Norsk Psykologforening, staten og de regionale helseforetakene om takster og driftstilskudd for perioden 1. juli 2009 – 30. juni 2010 var ikke avsluttet tidlig nok til at de budsjettmessige konsekvensene kunne legges fram for Stortinget i vårsesjonen. Ved behandlingen av St.prp. nr. 86 (2008–2009), fikk departementet fullmakt til å iverksette endringer i trygderefusjonene fra 1. juli 2009 på grunnlag av en eventuell avtale. Avtale ble inngått 24. juni 2009. Den innebar påslag på 0,5 pst. i honorartakster og driftstilskudd. Merutgiftene for folketrygden i 2009 anslås til 0,8 mill. kroner.

Per 30. september 2009 var utgiftene til refusjon for psykologhjelp 10,2 pst. høyere enn på tilsvarende tidspunkt i 2008. Økningen i refusjonstakstene som følge av takstoppjøret per 1. juli 2009 oppveies av reduksjonen som følge av egenandelsjusteringen på 5 pst. fra samme dato. Utgiftene for 2009 anslås til 180 mill. kroner, og bevilgningen foreslås satt ned med 2 mill. kroner.

Kap. 2751 Legemidler mv.

Post	Regnskap 2008	Budsjett 2009	Anslag 2009	Mer-/mindreutg.	mill. kr.
70 Legemidler	7 282,1	7 655,6	7 340,0		-315,6
71 Legeerklæringer		11,0	0,0		-11,0
72 Sykepleieartikler	1 209,1	1 285,0	1 320,0		35,0
I alt					-291,6

Post 70 Legemidler

Per 30. september 2009 var utgiftene til refusjon for legemidler på blå resept på samme nivå som på tilsvarende tidspunkt i 2008. Utgiftene for 2009 anslås til 7 340 mill. kroner, som er noe lavere enn tidligere forutsatt. Bevilgningen foreslås satt ned med 315,6 mill. kroner.

Post 71 Legeerklæringer

Posten ble opprettet i 2009 i forbindelse med at helserefusjonsområdet fra 1. januar 2009 ble flyttet fra Arbeids- og velferdsdirektoratet til Helse- og omsorgsdepartementet. Bevilgningen omfatter honorering til leger ved utfylling av søknad om individuell refusjon av legemidler på blå resept. I tillegg omfatter bevilgningen honorering til leger for legeerklæringer i forbindelse med krav om å få sendt uførepensjon til et annet land. Som følge av

Post 72 Refusjon tannlegehjelp

Per 30. september 2009 var utgiftene til refusjon for tannlegehjelp 12,9 pst. høyere enn på tilsvarende tidspunkt i 2008. Økningen skyldes i hovedsak at omleggingen av stønadsordningene på tannhelsefeltet først har fått full effekt i 2009. Utgiftene for 2009 anslås til 1 290 mill. kroner, som er noe lavere enn tidligere forutsatt. Bevilgningen foreslås satt ned med 30 mill. kroner.

Post 76 Private laboratorier og røntgeninstitutt

Per 30. september 2009 var utgiftene til refusjoner til private laboratorier og røntgeninstitutt 5,1 pst. høyere enn på tilsvarende tidspunkt i 2008. Utgiftene til medisinske laboratorier har økt med 23,7 pst., mens utgiftene til røntgenvirksomheter er redusert med 12,3 pst. Utgiftene for 2009 anslås til 375 mill. kroner, og bevilgningen foreslås satt opp med 6 mill. kroner.

at man ikke har fått implementert de nødvendige tekniske og administrative endringene i 2009, er utgiftene inneværende år ført som tidligere på kap. 2652 Medisinsk rehabilitering m.v., post 71 Legeerklæringer under Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Fra 1. januar 2010 vil utgiftene føres på kap. 2751 Legemidler mv., post 71 Legeerklæringer under Helse- og omsorgsdepartementet. Bevilgningen foreslås satt ned med 11 mill. kroner.

Post 72 Sykepleieartikler

Per 30. september 2009 var utgiftene til refusjon for sykepleierartikler på blå resept 9,6 pst. høyere enn på tilsvarende tidspunkt i 2008. Utgiftene for 2009 anslås til 1 320 mill. kroner, som er noe høyere enn tidligere forutsatt. Bevilgningen foreslås satt opp med 35 mill. kroner.

Kap. 2752 Refusjon av egenbetaling

				mill. kr.
Post		Regnskap 2008	Budsjett 2009	Anslag 2009 Mer-/mindreutg.
70	Refusjon av egenbetaling, egenandelstak 1	3 339,2	3 532,5	3 460,0 -72,5
71	Refusjon av egenbetaling, egenandelstak 2	167,8	197,0	175,0 -22,0
I alt				-94,5

Post 70 Refusjon av egenbetaling, egenandelstak 1

Per 30. september 2009 var utgiftene til refusjon av egenandeler under tak 1 2,3 pst. høyere enn på tilsvarende tidspunkt i 2008. Utgiftene for 2009 anslås til 3 460 mill. kroner, som er noe lavere enn tidligere forutsatt. Bevilgningen foreslås satt ned med 72,5 mill. kroner.

Post 71 Egenandelstak 2

Per 30. september 2009 var utgiftene til refusjon av egenandeler under tak 2 3,1 pst. høyere enn på tilsvarende tidspunkt i 2008. Utgiftene for 2009 anslås til 175 mill. kroner, som er noe lavere enn tidligere forutsatt. Bevilgningen foreslås satt ned med 22 mill. kroner.

Kap. 2755 Helsetjeneste i kommunene mv.

				mill. kr.
Post		Regnskap 2008	Budsjett 2009	Anslag 2009 Mer-/mindreutg.
62	Tilskudd til fastlønnsordning fysioterapeuter	209,5	220,0	230,0 10,0
70	Refusjon allmennlegehjelp	2 801,8	3 083,5	3 105,0 21,5
71	Refusjon fysioterapi	1 589,8	1 768,0	1 700,0 -68,0
72	Refusjon jordmorhjelp	39,0	39,0	43,0 4,0
73	Kiropraktorbehandling	84,3	80,0	102,0 22,0
I alt				-10,5

Post 62 Tilskudd til fastlønnsordning fysioterapeuter

Fastlønnsstilskuddet som utbetales til kommunene til delvis dekning av kommunenes utgifter til fastlønnede fysioterapeuter, ble økt med 3,9 pst. i samsvar med resultatet av takstforhandlingene med Norsk Fysioterapeutforbund. Endringen har virkning fra 1. januar 2009 og utbetales etterskuddsvis. Effekten av økningen i fastlønnsstilskuddet i 2009 (halvårseffekt) er 4,1 mill. kroner.

Per 30. september 2009 var utgiftene til tilskudd til kommuner med fastlønte fysioterapeuter 11 pst. høyere enn på tilsvarende tidspunkt i 2008. Regnskapstallene viser at det er en økning i utbetalingene til kommunene ut over økningen av tilskuddets størrelse. Dette betyr at det er en økning i antall årsverk for fastlønnede fysioterapeuter i kommunene. Utgiftene for 2009 anslås til 230 mill. kroner. Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner.

Post 70 Refusjon allmennlegehjelp

Forhandlingene mellom Den norske legeförening, staten, regionale helseforetak og KS om takster, basistilskudd og driftstilskudd for perioden 1. juli 2009 – 30. juni 2010 var ikke avsluttet tidlig nok til at de budsjettmessige konsekvensene kunne legges fram for Stortinget i vårsesjonen. Ved behandlingen av St.prp. nr. 86 (2008–2009) fikk departementet fullmakt til å iverksette endringer i trygde-refusjonene fra 1. juli 2009 på grunnlag av en eventuell avtale. Avtale ble inngått 17. juni 2009. Den innebar et nulloppgjør, samtidig som honorartakster og driftstilskudd ble regulert innenfor en ramme på -0,7 pst. Det er avsatt 5 mill. kroner som skal gis som tilskudd til fastleger og avtalespesialister som kan dokumentere særskilte utfordringer i forbindelse med pensjonsutgifter til ansatt hjelpepersonell med kommunal tjenestepensjon. De budsjettmessige konsekvensene for folketrygden i 2009 er anslått til 12,5 mill. kroner i reduserte utgif-

ter på kap. 2711, post 70 Refusjon spesialisthjelp og 10 mill. kroner i reduserte utgifter på kap. 2755, post 70 Refusjon allmennlegehjelp.

Per 30. september 2009 var utgiftene til refusjon for allmennlegehjelp 15,1 pst. høyere enn på tilsvarende tidspunkt i 2008. Dette har sammenheng med takstoppgjøret i 2008 samt at det har vært noe volumvekst i tjenesten. Refusjonstakstene er redusert som følge av egenandelsjusteringen på 5 pst. fra 1. juli 2009. Utgiftene for 2009 anslås til 3 105 mill. kroner, som er noe høyere enn forutsatt. Bevilgningen foreslås satt opp med 21,5 mill. kroner.

Post 71 Refusjon fysioterapi

Forhandlingene med Norsk Fysioterapeutforbund, staten og KS om takster og driftstilskudd for perioden 1. juli 2009 – 30. juni 2010 var ikke avsluttet tidlig nok til at de budsjettmessige konsekvensene kunne legges fram for Stortinget i vårsesjonen. Ved behandlingen av St.prp. nr. 86 (2008-2009) ga Stortinget derfor Helse- og omsorgsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet fullmakt til å gjøre endringer i bevilgningen til kommunene og trygderefusjonene for fysioterapi fra 1. juli 2009 på grunnlag av eventuell avtale med Norsk Fysioterapeutforbund. Det ble 19. juni 2009 inngått avtale med Norsk fysioterapeutforbund hvor ble det avtalt et nulloppegjør. Dette skyldes bl.a. et særlig stort overheng fra oppgjøret i 2008.

For å gi større samsvar mellom oppgaveansvar og finansieringsansvar for den avtalebaserte fysioterapitjenesten, skal kommunenes finansieringsansvar økes ved at kommunenes driftstilskudd økes, mot at refusjonstakstene settes ned. Omleggingen var tema i takstforhandlingene våren 2009, og vil fortsette i takstforhandlingene 2010. Det er avtalt

at 25 pst. av omleggingen tas i avtaleåret 1. juli 2009 til 30. juni 2010. Dette innebærer at 55 mill. kroner overføres fra folketrygden til kommunene i 2009. Midlene dekker merutgifter ved at driftstilskudd økes som følge av omleggingen. Midlene er fordelt etter antall årsverk avtalefysioterapeuter i kommunene, hentet fra KOSTRA-rapporteringen publisert juni 2009. Midlene er fordelt til kommunene via rammetilskuddet. Kap. 571, post 60 på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett foreslås satt opp tilsvarende.

Per 30. september 2009 var utgiftene til refusjon fysioterapi 9,2 pst. høyere enn på tilsvarende tidspunkt i 2008. Dette har sammenheng med takstoppgjøret i 2008 samt at det har vært noe volumvekst i tjenesten. Refusjonstakstene er redusert som følge av egenandelsjusteringen på 5 pst. fra 1. juli 2009 i tillegg til reduksjonen omtalt ovenfor. Utgiftene for 2009 anslås til 1 700 mill. kroner, som er noe lavere enn forutsatt. Bevilgningen foreslås satt ned med 68 mill. kroner.

Post 72 Refusjon jordmorhjelp

Per 30. september 2009 var utgiftene til refusjon for jordmorhjelp 10,1 pst. høyere enn på tilsvarende tidspunkt i 2008. Utgiftene for 2009 anslås til 43 mill. kroner, som er noe høyere enn tidligere forutsatt. Bevilgningen foreslås satt opp med 4 mill. kroner.

Post 73 Kiropraktorbehandling

Per 30. september 2009 var utgiftene til refusjon til kiropraktorbehandling 25,4 pst. høyere enn på tilsvarende tidspunkt i 2008. Utgiftene for 2009 anslås til 102 mill. kroner, som er høyere enn tidligere forutsatt. Bevilgningen foreslås satt opp med 22 mill. kroner.

Kap. 2790 Andre helsetiltak

Post	Regnskap 2008	Budsjett 2009	Anslag 2009	Mer-/mindreutg.
70 Bidrag, lokalt	357,0	254,0	280,0	26,0
I alt				26,0

Post 70 Bidrag, lokalt

Per 30. september 2009 var utgiftene til refusjon etter bidragsordningen 28,7 pst. lavere enn på tilsvarende tidspunkt i 2008. Dette har sammenheng med at i 2009 ble bidragsformålene briller og kontaktlinser til barn og ungdom under 18 år samt iris-

linser, flyttet til Arbeids- og inkluderingsdepartementets ansvarsområde. Utgiftene for 2009 anslås til 280 mill. kroner, som er noe høyere enn tidligere forutsatt. Bevilgningen foreslås satt opp med 26 mill. kroner.

Kap. 3710 Nasjonalt folkehelseinstitutt*Post 04 (NY) Vaksinedonasjon**Donasjon av pandemivaksine*

Regjeringen har i Prop. 2 S (2009–2010) Endringer i statsbudsjettet for 2009 under Helse- og omsorgsdepartementet for å dekke ekstraordinære utgifter som følge av ny influensa A (H1N1) bedt om fullmakt fra Stortinget til at departementet kan avgi inntil 10 pst. av Norges pandemivaksiner som donasjon til utviklingsland gjennom Verdens helseorganisasjon (WHO). Av proposisjonen går det fram at donasjonen kan effektueres i løpet av 2009, eller tidlig i 2010.

Det vises også til Prop. 46 S (2009–2010) med forslag om økt bevilgning under Utenriksdepartementet, kap. 170 FN-organisasjoner mv., post 76 Tilleggsmidler via FN-systemet mv.

Det foreslås at det for 2009 inntektsføres 65 mill. kroner på kap. 3710, ny post 04 Vaksinedonasjon.

Kap. 3715 Statens strålevern*Post 05 Oppdragsinntekter*

Det vises til omtale under kap. 715 Statens strålevern, post 01.

Helse- og omsorgsdepartementet har gitt Statens strålevern fullmakt til å belaste Institutt for energiteknikk (IFE) med 2 mill. kroner i konsekvensbehandlingsgebyr i 2009 for å dekke merutgiftene. Bevilgningen foreslås satt opp med 2 mill. kroner.

Kap. 3722 Norsk pasientskadeerstatning*Post 50 Premie fra private*

Det vises til omtale under kap. 722 Norsk pasientskadeerstatning. Det foreslås å øke overføringen fra fondet i Norges Bank med 4,5 mill. kroner.

Kap. 3732 Regionale helseforetak*Post 80 Renter på investeringslån*

Som en følge av endrede rentebetingelser foreslås bevilgningen satt ned med 80 mill. kroner fra 540 mill. kroner til 460 mill. kroner.

Post 90 Avdrag på investeringslån tom. 2007

En større andel byggelån er konvertert til langsiktige låneavtaler enn det som var lagt til grunn i St.prp. nr. 1 (2008-2009). Bevilgningen foreslås derfor satt opp med 9 mill. kroner fra 615 mill. kroner til 624 mill. kroner.

Kap. 5572 Sektoravgift under Helse- og omsorgsdepartementet*Post 70 Legemiddelomsetningsavgift*

Avgiftssatsen for legemiddelomsetningsavgiften ble fra 1. januar 2009 endret fra 1,3 pst. til 0,55 pst. Avgiften innrapporteres etterskuddsvis i seks terminer årlig. Avgift for omsetning i november og desember 2008, beregnet etter gammel sats på 1,3 pst., ble derfor innbetalt og regnskapsført i januar og februar 2009. Ut fra dette anslås det en merinntekt på om lag 30 mill. kroner på denne posten, og det foreslås å øke bevilgningen tilsvarende.

3 Andre saker*Evangeliesenteret - sletting av pantehftelser*

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår at staten sletter pantehftelse på Hopen videregående skole, Evangeliesenteret med 1,65 mill. kroner.

Det ble i 1995, av daværende Sosialdepartementet, gitt et tilskudd på 1,65 mill. kroner til ferdigstilling av en verkstedshall ved skolen.

Med hjemmel i daværende økonomireglement for staten, ble tilskuddet gitt med vilkår om en tinglyst heftelse:

«Staten kan kreve kr 1.650.000 av eieren av eiendommen dersom bygningen som skal romme/rommer verkstedhallen ikke ferdigstilles eller ikke primært nyttes i forbindelse med rehabilitering av rusmiddelmissbrukere».

Eiendommen har vært nyttet til formålet inntil 2008. Da solgte Stiftelsen Pinsevennenes Evangeliesenter virksomheten, og har overført skoleaktivitetene til ny avdeling ved Østerbo Evangeliesenter i Østfold. Omstrukturering av stiftelsen er en konsekvens av at styret arbeider med å effektivisere driften og få bedre styring med virksomheten.

Hvis staten skal be om tilbakebetaling fra Evangeliesenteret av 1,65 mill. kroner, vil dette kunne gå ut over aktiviteten til senteret.

Det vises til forslag til romertallsvedtak om samtykke for Helse- og omsorgsdepartementet til å slette heftelse på 1,65 mill. kroner.

Helse- og omsorgsdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i statsbudsjettet for 2009 under Helse- og omsorgsdepartementet.

Vi HARALD, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om endringer i statsbudsjettet for 2009 under Helse- og omsorgsdepartementet i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om endringer i statsbudsjettet for 2009 under Helse- og omsorgsdepartementet

I

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
700		Helse- og omsorgsdepartementet	
	01	Driftsutgifter, forhøyes med	1 500 000
		fra kr 154 625 000 til kr 156 125 000	
	95	Kapitalinnskudd, forhøyes med	52 000
		fra kr 100 000 til kr 152 000	
703		Internasjonalt samarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	2 400 000
		fra kr 41 105 000 til kr 38 705 000	
715		Statens strålevern	
	01	Driftsutgifter, forhøyes med	2 000 000
		fra kr 68 755 000 til kr 70 755 000	
718		Alkohol og narkotika	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	1 100 000
		fra kr 63 699 000 til kr 62 599 000	
719		Folkehelse	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 79</i> , nedsettes med	600 000
		fra kr 63 699 000 til kr 63 099 000	
	70	Hivforebygging, smittevern mv., <i>kan overføres</i> , nedsettes med	300 000
		fra kr 30 551 000 til kr 30 251 000	
720		Helsedirektoratet	
	01	Driftsutgifter, forhøyes med	18 450 000
		fra kr 723 722 000 til kr 742 172 000	
722		Norsk pasientskadeerstatning	
	01	Driftsutgifter, forhøyes med	4 500 000
		fra kr 95 535 000 til kr 100 035 000	
724		Helsepersonell og tilskudd til personelltiltak	
	01	Driftsutgifter, nedsettes med	1 400 000
		fra kr 30 505 000 til kr 29 105 000	
	21	Forsøk og utvikling i primærhelsetjenesten, <i>kan nyttes under post 70</i> , nedsettes med	200 000
		fra kr 17 072 000 til kr 16 872 000	
	61	Tilskudd til turnustjenesten, nedsettes med	6 000 000
		fra kr 140 354 000 til kr 134 354 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Tilskudd til Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap mv., nedsettes med	500 000
		fra kr 15 451 000 til kr 14 951 000	
726		Habilitering, rehabilitering og tiltak for rusmiddelavhengige	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , nedsettes med	3 000 000
		fra kr 20 239 000 til kr 17 239 000	
	71	Kjøp av opptrening og helsetjenester, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	23 600 000
		fra kr 39 884 000 til kr 16 284 000	
727		Tannhelsetjenesten	
	21	Forsøk og utvikling i tannhelsetjenesten, <i>kan nyttes under post 70</i> , nedsettes med	800 000
		fra kr 9 500 000 til kr 8 700 000	
728		Forsøk og utvikling mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med	600 000
		fra kr 61 508 000 til kr 62 108 000	
729		Annen helsetjeneste	
	01	Driftsutgifter, nedsettes med	800 000
		fra kr 42 436 000 til kr 41 636 000	
732		Regionale helseforetak	
	21	Forsøk og utvikling i sykehussektoren, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	1 200 000
		fra kr 10 595 000 til kr 9 395 000	
	70	Tilskudd til helseforetakene, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75</i> , nedsettes med	1 900 000
		fra kr 854 218 000 til kr 852 318 000	
	76	Innsatsstyrt finansiering av sykehus, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..	364 700 000
		fra kr 18 721 282 000 til kr 18 356 582 000	
	77	Refusjon poliklinisk virksomhet ved sykehus mv., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	138 000 000
		fra kr 2 042 346 000 til kr 2 180 346 000	
	83	Opptreksrenter for lån fom. 2008, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	57 000 000
		fra kr 120 000 000 til kr 63 000 000	
	91	Opptreksrenter for lån tom. 2007, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	42 000 000
		fra kr 90 000 000 til kr 48 000 000	
742		Kontrollkommisjonene og andre utgifter under psykisk helsevern	
	70	Tilskudd, forhøyes med	5 300 000
		fra kr 12 055 000 til kr 17 355 000	
751		Apotekvesenet og legemiddelfaglige tiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	400 000
		fra kr 11 788 000 til kr 11 388 000	
760		Utredningsvirksomhet mv.	
	70	Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i> , nedsettes med	700 000
		fra kr 4 070 000 til kr 3 370 000	
761		Tilskudd forvaltet av Helsedirektoratet	
	71	Tilskudd til frivillig arbeid, forhøyes med	2 500 000
		fra kr 18 708 000 til kr 21 208 000	
2711		Spesialisthelsetjenester mv.	
	70	Refusjon spesialisthjelp, forhøyes med	35 900 000
		fra kr 1 264 100 000 til kr 1 300 000 000	
	71	Refusjon psykologhjelp, nedsettes med	2 000 000
		fra kr 182 000 000 til kr 180 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	72	Refusjon tannlegehjelp, nedsettes med fra kr 1 320 000 000 til kr 1 290 000 000	30 000 000
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt, forhøyes med fra kr 369 000 000 til kr 375 000 000	6 000 000
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, nedsettes med fra kr 7 655 600 000 til kr 7 340 000 000	315 600 000
	71	Legeerklæringer, nedsettes med fra kr 11 000 000 til kr 0	11 000 000
	72	Sykepleieartikler, forhøyes med fra kr 1 285 000 000 til kr 1 320 000 000	35 000 000
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Refusjon av egenbetaling, egenandelstak 1, nedsettes med fra kr 3 532 500 000 til kr 3 460 000 000	72 500 000
	71	Refusjon av egenbetaling, egenandelstak 2, nedsettes med fra kr 197 000 000 til kr 175 000 000	22 000 000
2755		Helsetjeneste i kommunene mv.	
	62	Tilskudd til fastlønnsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71</i> , forhøyes med fra kr 220 000 000 til kr 230 000 000	10 000 000
	70	Refusjon allmennlegehjelp, forhøyes med fra kr 3 083 500 000 til kr 3 105 000 000	21 500 000
	71	Refusjon fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i> , nedsettes med fra kr 1 768 000 000 til kr 1 700 000 000	68 000 000
	72	Refusjon jordmorhjelp, forhøyes med fra kr 39 000 000 til kr 43 000 000	4 000 000
	73	Kiropraktorbehandling, forhøyes med fra kr 80 000 000 til kr 102 000 000	22 000 000
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, lokalt, forhøyes med fra kr 254 000 000 til kr 280 000 000	26 000 000

Inntekter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
3710		Nasjonalt folkehelseinstitutt	
(NY) 04		Vaksinedonasjon, bevilges med	65 000 000
3715		Statens strålevern	
	05	Oppdragsinntekter, forhøyes med	2 000 000
		fra kr 41 617 000 til kr 43 617 000	
3722		Norsk pasientskadeerstatning	
	50	Premie fra private, forhøyes med	4 500 000
		fra kr 3 500 000 til kr 8 000 000	
3732		Regionale helseforetak	
	80	Renter på investeringslån, nedsettes med	80 000 000
		fra kr 540 000 000 til kr 460 000 000	
	90	Avdrag på investeringslån tom. 2007, forhøyes med	9 000 000
		fra kr 615 000 000 til kr 624 000 000	
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	70	Legemiddelomsetningsavgift, forhøyes med	30 000 000
		fra kr 66 025 000 til kr 96 025 000	

II

Stortinget samtykker i at stikkordet «*kan overføres*» tilføyes bevilgningen under kap. 710 Nasjonalt folkehelseinstitutt, post 21 Spesielle driftsutgifter, i statsbudsjettet for 2009.

III

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet kan slette heftelse på 1 650 000 kroner på Hopen videregående skole, Evangeliesenteret.



